

Dato: 13. januar 2020

Afrapportering på handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdningen på personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden – december 2019

I forbindelse med besvarelsen af samrådsspørgsmål D den 27. august 2019 i Folketingets Retsudvalg fremlagde justitsministeren Rigspolitiets og Rigsadvokatens handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdning og sagsbehandlingstid på personfarlig kriminalitet. Personfarlig kriminalitet omfatter bl.a. vold, voldtægt, drab, brandstiftelse, blufærdighedskrænkelser, røveri og trusler.

På kort sigt er formålet med handlingsplanen at sikre, at *alle* sager om personfarlig kriminalitet konsekvent tildeles den højeste prioritet, og at forurettede underrettes om behandlingen af deres sag. Handlingsplanens initiativer skal samtidig reducere den historisk høje sagsbeholdning i politi og anklagemyndighed og sikre, at der fremover skabes et balanceret gennemløb i sagsbehandlingen, sådan at sagsophobningen på personfarlig kriminalitet bremses, de nuværende sagsbunker og de ældste sager håndteres, og sagsbehandlingstiden på området nedbringes.

Varige nedbringelser af sagsbeholdningen og sagsbehandlingstiden forudsætter en langsigtet og konsekvent prioritering af både den personfarlige kriminalitet og straffesagsområdet generelt, hvilket i handlingsplanen er konkretiseret i følgende elementer:

- Med udgangen af 2020 er beholdning, alder og sagsbehandlingstid i sager om personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden reduceret med 20 pct. i forhold til første halvår 2019
- Personfarlig kriminalitet prioriteres konsekvent højest i den daglige visitation af indkomne anmeldelser og i håndteringen af ældre sager
- Politikredsene er forpligtede til at holde den forurettede borger underrettet – senest seks måneder efter anmeldelse af en sag om personfarlig kriminalitet skal borgeren underrettes om status og videre forløb

Rigspolitiet og Rigsadvokaten præsenterer i nærværende notat en status på handlingsplanens fremdrift med udgangen af 2019 – både centralt hos Rigspolitiet og Rigsadvokaten, hos de regionale statsadvokater samt decentralt i politikredsene. Rigspolitiet og Rigsadvokaten afrapporterede status på handlingsplanen første gang ved udgangen af oktober 2019, jf. notat af 5. november 2019 om *"Afrapportering på handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdningen på personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden"*

– oktober 2019”, og de månedlige afrapporteringer findes på Rigspolitiets og Rigsadvokatens hjemmeside.

Side 2

Årets resultat for 2019 viser, at politikredsene samlet set har opfyldt handlingsplanens mål for beholdningens størrelse ved udgangen af 2019 – dette gælder både sager uden sigtelser og sigtelser uden tiltaler. Også målet for den gennemsnitlige alder på sigtelser uden tiltaler er opfyldt. Derimod er målet for nedbringelse af den gennemsnitlige alder for sager uden sigtelse ikke nået. Rigspolitiet vil have fuld fokus i 2020 på at indhente dette mål samt at sikre, at ambitionen om en samlet nedbringelse med 20 pct. ved udgangen af 2020 indfries.

I det følgende gennemgås handlingsplanens enkelte elementer samt den foreløbige status på fremdrift på implementering og målopfyldelse.

Mål for sager vedrørende personfarlig kriminalitet

Handlingsplanen fastslår, at politiets og anklagemyndighedens beholdning og sagsbehandlingstid i sager om personfarlig kriminalitet med udgangen af 2020 skal være reduceret med 20 pct. Derfor har politiet og anklagemyndigheden i handlingsplanen fastsat følgende mål:

1. januar 2020 vil beholdningen være reduceret med 10 pct.¹ både i antal og alder i sager om personfarlig kriminalitet på tværs af politi og anklagemyndighed. Dette omfatter:

- Beholdningen af verserende sager uden sigtelser reduceres med 10 pct. – både antallet og alderen.
- Beholdningen af verserende sigtelser uden tiltaler reduceres med 10 pct. – både antallet og alderen.

1. april 2020 vil der være en tilsvarende 10 pct. reduktion² i sagsbehandlingstiden for personfarlig kriminalitet på tværs af politi og anklagemyndighed. Dette omfatter:

- Sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til afgørelse af tiltalsspørgsmålet reduceres med 10 pct.

1. januar 2021 vil den samlede reduktion i antal af, alder på og sagsbehandlingstid være på 20 pct.³ i sager om personfarlig kriminalitet på tværs af politi og anklagemyndighed.

Status på målopfyldelsen for politi og anklagemyndighed fremgår nedenfor.

¹ 10 pct. reduktion ift. 1. halvår 2019.

² 10 pct. reduktion ift. 1. halvår 2019.

³ 20 pct. reduktion ift. 1. halvår 2019.

Tabel 1: Målopfyldelse for december 2019

Side 3

Sagsbehandlingstid (dage)	2014	2015	2016	2017	2018	1. halvår 2019	Jul. 2019 til dec. 2019
Anmeldelse til afgørelse af tiltalespørgsmål	134	137	143	151	149	242	198
Mål – 1. kvartal 2020							218
<i>Difference mellem mål og status</i>							20
Sagsbeholdning (antal)	2014	2015	2016	2017	2018	1. halvår 2019	December 2019
Sager uden sigtelse	3.207	4.605	7.491	11.171	9.009	9.096	6.828
Mål – dec. 2019							8.186
<i>Difference mellem mål og status</i>							1.358
Sigelser uden tiltale	-	-	5.621	6.235	11.188	8.986	6.730
Mål – dec. 2019							8.087
<i>Difference mellem mål og status</i>							1.357
Alder på sagsbeholdning (dage)	2014	2015	2016	2017	2018	1. halvår 2019	December 2019
Sagsbeholdning uden sigtelse	158	140	146	164	172	184	188
Mål – dec. 2019							166
<i>Difference mellem mål og status</i>							-22
Sigelser uden tiltale	-	-	126	140	213	184	149
Mål – dec. 2019							166
<i>Difference mellem mål og status</i>							17

Note:

Data for 2014 - 1. halvår 2019 er fra det berigtigede faktaark pr. 27. september 2019. Data for status pr. december 2019 er fra den 2. januar 2020.

Sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til afgørelse af tiltalespørgsmål er faldet fra 242 dage i gennemsnit i 1. halvår 2019 til 198 dage i gennemsnit i perioden juli-december 2019. Dette er lavere end målet for 1. kvartal 2020. Det bemærkes, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 1. halvår 2019 var længere end normalt, da de fleste af de såkaldte Umbrella-sager afventede en afgørelse i Højesteret (som faldt i januar 2019), før der blev rejst tiltale.

Beholdningen af verserende sager uden sigtelse er faldet fra 9.096 i 1. halvår til 6.828 i december 2019, og således er målet om en reduktion på 10 pct. ved udgangen af 2019 opnået. Dog er den gennemsnitlige alder på sagsbeholdningen uden sigtelser steget fra 184 dage i 1. halvår 2019 til 188 dage i december 2019, hvilket er 22 dage over målet for udgangen af 2019. Rapporteringen viser, at politikredsene behandler flere sager om personfarlig kriminalitet, end der anmeldes, men at politikredsene fortsat har en udfordring med at få behandlet de ældre sager. Samtidig oplever flere kredse at have flere ældre sager liggende, som det ikke er muligt at færdigbehandle, eksempelvis fordi der er en eftersøgt i sagen. Når sagsbeholdningen reduceres, påvirker disse sager den gennemsnitlige

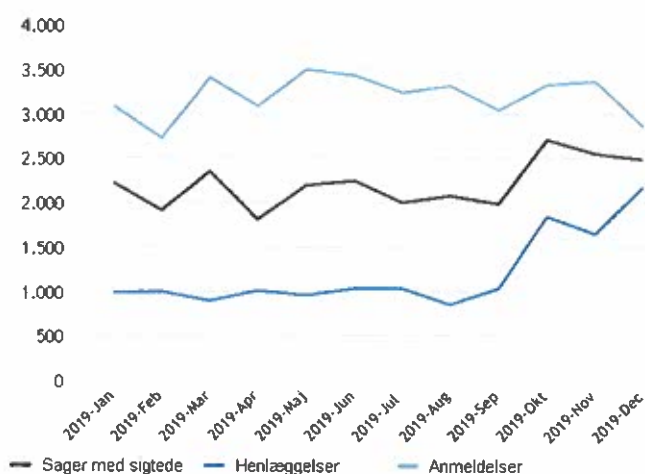
sagsalder i endnu højere grad end tidligere. Rigspolitiet og Rigsadvokaten vil have fuld fokus på nedbringelse af alderen på sager uden sigtelser i 2020.

Side 4

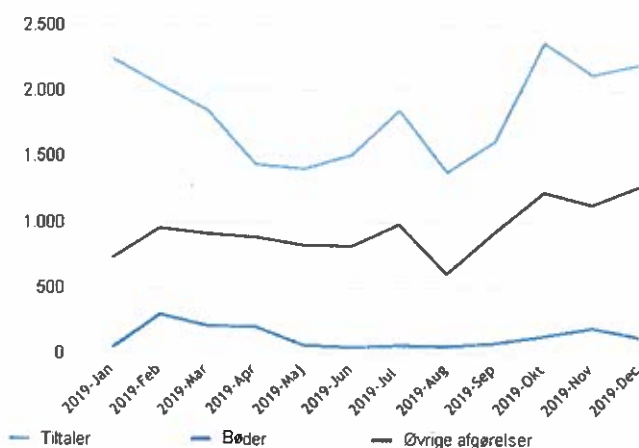
Beholdningen af verserende sager med sigtelser uden tiltale er faldet fra 8.986 sager i 1. halvår 2019 til 6.730 sager i december 2019. Samtidig er den gennemsnitlige alder på sagsbeholdningen af sager med sigtelse uden tiltale også faldet til 149 dage, hvilket betyder, at begge mål for beholdningen af verserende sager med sigtelser uden tiltaler er opnået i 2019. Der skal dog i 2020 fortsat være fokus på målene, da en nedbringelse af sager uden sigtelse kan medføre en øget mængde af sager med sigtelse uden tiltale.

Faldet i beholdningen af sager uden sigtelser og sager med sigtelser uden afgørelse af tiltalsspørgsmål skyldes, at både politiet og anklagemyndigheden har behandlet flere sager, end der er anmeldt, og afgjort tiltalsspørgsmålet i flere sigtelser, end der er rejst i perioden. Dette fremgår af figur 1 og 2, der viser udviklingen i 2019 fordelt på måneder.

Figur 1: Anmeldelser, henlæggelser og sigtelser i 2019 fordelt på måneder – personfarlig kriminalitet

Figur 2: Tiltaler, bøder og øvrige afgørelser i 2019 fordelt på måneder

Note: Figur 1 omfatter anmeldelser, sigtelser og henlæggelser opgjort som antal sager, og figur 2 omfatter tiltaler, øvrige afgørelser og bøder opgjort som antal forhold. En sag svarer til et journalnummer i POLSAS, og et forhold svarer til en person sigtet på en sag. Der kan være flere personer sigtet i en sag/flere forhold i en sag. Data er opgjort dynamisk, hvorfor efteropdateringer af sagerne i POLSAS kan påvirke antallet af sager og forhold bagud i tid. Figurene kan således ændre sig for de enkelte måneder som følge af efteropdateringer af sagerne i POLSAS. Data er fra den 2. januar 2020.

Antallet af anmeldelser vedrørende personfarlig kriminalitet er faldet en smule i december 2019. Samtidig er der sket et lille fald i sager med sigtede, mens der er blevet henlagt flere sager sammenlignet med november 2019. Der er i hele 2019 sket en stigning i både antal af sager med sigtede samt i antal henlagte sager. Som led i en fokuseret nedbringelse af beholdningen af verserende sager vil der undgåeligt være udsving i antallet af henlæggelser og sigtelser. De regionale statsadvokater følger løbende udviklingen i henlæggelse af sager – både som led i deres generelle tilsyn med politikredsens straffesagsbehandling og som klagemyndighed i forhold til sager, hvor en sluttet sag påklages til statsadvokaten. Dette fokus vil fortsætte i 2020.

Tabel 2 viser målopfyldelsen for de enkelte politikredse. På tværs af landet er der reduceret i beholdningen af både sager uden sigtelse og af sigtelser uden afgørelse af tiltalespørgsmål.

I Københavns Politi er særligt den gennemsnitlige alder på sager uden sigtelse steget siden juni 2019, hvilket er med til at påvirke det samlede gennemsnit for hele landet. Københavns Politi har oplyst, at en af årsagerne til stigningen er genoptagelsen af tidligere henlagte sager i forbindelse med yderligere efterforskning. Herudover er der mange igangværende efterforskninger, som bl.a. vedrører eftersøgninger. Københavns Politi har endvidere oplyst, at kredsen målrettet har allokeret mange medarbejderressourcer til opgaven med at nedbringe beholdningen af sager om personfarlig kriminalitet.

Tabel 2 - Kredsvis målopfyldelse: Målopfyldelse fordelt på politikredse

Anmeldelser uden sigtelse

Kreds	Antal				Alder (dage)			
	Baseline	Mål	Status	Difference	Baseline	Mål	Status	Difference
Nordjyllands Politi	363	327	235	92	112	112	75	37
Østjyllands Politi	639	575	543	32	133	133	106	27
Midt- og Vestjyllands Politi	419	377	311	66	143	143	124	19
Sydøstjyllands Politi	311	280	227	53	109	109	89	20
Syd- og Sønderjyllands Politi	456	388	323	65	128	128	126	2
Fyns Politi	899	764	681	83	164	164	137	27
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	572	515	398	117	129	129	111	18
Midt- og Vestsjællands Politi	834	709	466	243	156	156	152	4
Nordsjællands Politi	934	841	730	111	202	165	186	-21
Københavns Vestegns Politi	553	498	443	55	123	123	89	34
Københavns Politi	3.095	2.631	2.462	169	253	165	295	-130
Bornholms Politi	21	19	9	10	78	78	49	29
Danmark i alt	9.096	8.186	6.828	1.358	184	166	188	-22

Sigtelser uden afgørelse af tiltalespørgsmål

Kreds	Antal				Alder (dage)			
	Baseline	Mål	Status	Difference	Baseline	Mål	Status	Difference
Nordjyllands Politi	490	441	335	106	148	148	117	31
Østjyllands Politi	804	724	594	130	173	166	150	16
Midt- og Vestjyllands Politi	775	698	543	155	135	135	137	-2
Sydøstjyllands Politi	822	740	637	103	211	166	180	-14
Syd- og Sønderjyllands Politi	1.073	912	875	37	161	161	169	-8
Fyns Politi	1.001	851	716	135	168	166	135	31
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	581	523	464	59	138	138	88	50
Midt- og Vestsjællands Politi	395	356	459	-103	139	139	96	43
Nordsjællands Politi	923	831	565	266	296	166	122	44
Københavns Vestegns Politi	429	386	300	86	130	130	85	45
Københavns Politi	1.683	1.515	1.236	279	213	166	210	-44
Bornholms Politi	10	9	6	3	74	74	128	-54
Danmark i alt	8.986	8.087	6.730	1.357	184	166	149	17

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til afgørelse af tiltalespørgsmål

Kreds	Baseline	Mål	Status	Difference
Nordjyllands Politi	230	218	140	78
Østjyllands Politi	188	188	173	15
Midt- og Vestjyllands Politi	177	177	140	37
Sydøstjyllands Politi	192	192	176	16

Syd- og Sønderjyllands Politi	201	201	193	8
Fyns Politi	193	193	246	-53
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	142	142	154	-12
Midt- og Vestsjællands Politi	217	217	147	70
Nordsjællands Politi	408	218	406	-188
Københavns Vestegns Politi	200	200	141	59
Københavns Politi	327	218	235	-17
Bornholms Politi	73	73	37	36
Danmark i alt	242	218	198	20

Side 6

Note til tabel 2: Baseline for 1. halvår er fastlagt ud fra datagrundlaget for udarbejdelsen af handlingsplanen, og målet er fastsat og fordelt mellem politikredsene herefter. Status og difference er opdateret pr. 2. januar 2020. Data er opgjort dynamisk.

Personfarlig kriminalitet har højeste prioritet

Handlingsplanen fastslår, at den personfarlige kriminalitet skal prioriteres konsekvent højest i den daglige visitation af indkomne anmeldelser og i håndteringen af ældre sager. Derfor har politiet og anklagemyndigheden i handlingsplanen besluttet at iværksætte følgende tiltag:

- Politikredsene har et elektronisk værktøj (en såkaldt elektronisk sagsstyringsrol), som skal sikre et dagligt overblik over antallet af sager, deres respektive alder samt aktuelle status og placering. Dette gør, at politiet og anklagemyndigheden altid har et aktuelt overblik, der understøtter den konsekvente prioritering af sagerne om personfarlig kriminalitet.
- Samtidig sikrer de eksisterende ambitiøse mål for sager om vold og voldtægt (jf. målene for de såkaldte VVV-sager), at disse sager konsekvent prioriteres højest, samt at de nytilkomne sager håndteres på trods af oprydningsindsatser på gamle sager.
- Som et nyt initiativ har de regionale statsadvokater indført et særligt tilsyn med sager, hvor der har været rejst sigtelse i lang tid. Tilsynet skal sikre, at der i alle tilfælde er tilstrækkelig fremdrift i behandlingen af sagerne. Ordningen indebærer blandt andet, at politikredsene pålægges at orientere statsadvokaterne om alle sager om personfarlig kriminalitet, hvor der er rejst sigtelse, men efter 12 måneder endnu ikke er truffet afgørelse om tiltalsspørgsmålet. Politikredsene skal i disse tilfælde forklare sagsforløbet, og statsadvokaten kan konkret bestemme, at der skal tages nye sagskridt for at sikre fremdrift i sagen.
- De regionale statsadvokater vil herudover skærpe det tilsynsmæssige fokus på politiets behandling af anmeldelser om personfarlig kriminalitet, hvor der ikke er sket sigtelse, selv om der er gået lang tid. Statsadvokaternes tilsyn med disse sager vil blandt andet blive gennemført i form af målrettede tilsynsmøder og stikprøvekontroller.

Status på implementeringen af ovenstående initiativer er følgende:

Rigspolitiet og Rigsadvokaten har fortsat et stort fokus på implementeringen af handlingsplanen og dens målsætninger over for politikredsene. Planen drøftes løbende i Koncernledelsen for politi og anklagemyndighed, ligesom Rigsadvokaten i fællesskab med

Rigspolitiet afholder videomøder med advokaturchefer i politikredsene og de regionale statsadvokater hver 14. dag for at sikre det rette fokus.

Side 7

Rigsadvokaten og Rigspolitiet arbejder videre med at tilpasse eksisterende ledelsesinformation, så politikredsene har adgang til aktuel ledelsesinformation til driftsstyring, underretning og løbende opfølgning på de sager og sigtelser, der er omfattet af handlingsplanen.

For en uddybet status på tiltag implementeret i Rigspolitiet, hos Rigsadvokaten, hos de regionale statsadvokater og politikredsene kan der henvises til afrapporteringen for oktober måned 2019.

Underretning af forurettede i sager om personfarlig kriminalitet

Handlingsplanen fastslår, at politikredsene er forpligtede til at holde den forurettede borger underrettet. Senest seks måneder efter anmeldelse af en sag om personfarlig kriminalitet skal borgeren således underrettes om status og sagens videre forløb. Derfor har politiet og anklagemyndigheden besluttet at iværksætte følgende:

- Der er indført en ordning, hvor politiet eller anklagemyndigheden, når der er forløbet seks måneder fra tidspunktet for anmeldelsen i sager om personfarlig kriminalitet, uden at der er truffet afgørelse i sagen, skal tage kontakt til den forurettede borger og orientere om sagens forløb. I det omfang det er muligt, skal politiet og anklagemyndigheden orientere den forurettede om det forventede tidspunkt for sagens afgørelse og om andre forhold, der kan være relevante for den forurettede. Orienteringen skal ske i alle tilfælde, hvor den forurettede ikke allerede er orienteret om sagens forløb mv. af en kontaktperson i medfør af kontaktpersonordningen.
- I forhold til den konkrete behandling af straffesagerne er der i bekendtgørelse nr. 1108 af 21. september 2007 og afsnittet i Rigsadvokatens meddelelse om vejledning af forurettede fastsat retningslinjer for politiets og anklagemyndighedens pligt til at vejlede og orientere forurettede i straffesager og til at udpege en kontaktperson for forurettede. Der iværksættes et tilsyn med, at disse retningslinjer og den nye underretningsordning følges.

Status på implementeringen af ovenstående initiativer er følgende:

Rigspolitiet følger løbende op på, at underretningspligten overholdes. I den forbindelse blev der den 5. november 2019 implementeret en tilpasning af politiets sagsstyringssystem, POLSAS, så politikredsene direkte på sagen kan registrere – ved anvendelse af en dispositionscode - at underretningen er gennemført.

Tabel 3 – Status på anvendelse af dispositions-koder ifm. underretning i sager om personfarlig kriminalitet i perioden 5. november til 31. december 2019.

Side 8

Kreds	Antal
Nordjylland	184
Østjylland	450
Midt- og Vestjylland	210
Sydøstjylland	169
Syd- og Sønderjylland	558
Fyn	1.173
Sydsjælland og Lolland-Falster	176
Midt- og Vestsjælland	319
Nordsjælland	300
Københavns Vestegn	233
København	1.710
Danmark i alt	5.482

KILDE: QlikView, Dispositioner, dynamiske data. Dispositions-koderne "2273 - Kontakt til FOU/VID - kontaktpersonordning" og "2274 - Underretning af FOU - personfarlig kriminalitet"

Tabel 3 viser, at politikredsene i perioden 5. november – 31. december 2019 har registreret 5.482 underretninger. Alle politikredse har siden etablering af dispositions-koden til underretning underrettet borgere undtagen Bornholm, der grundet den meget lille beholdning ikke har relevante sager at underrette i. Ser man på, hvor mange sager der er registreret underretning i, drejer det sig om 4.956 sager. Årsagen til, at der i nogle tilfælde er knyttet flere underretninger til en enkelt sag, vil ofte være, at der er knyttet flere forurettede til sagen.

Som det fremgår, varierer antallet af underretninger meget fra kreds til kreds. En af årsagerne til dette er, at det i høj grad varierer, hvor mange sager den relevante kreds har, hvor der seks måneder efter anmeldelsestidspunktet ikke er rejst sigtelse, og der derfor er pligt til underretning.

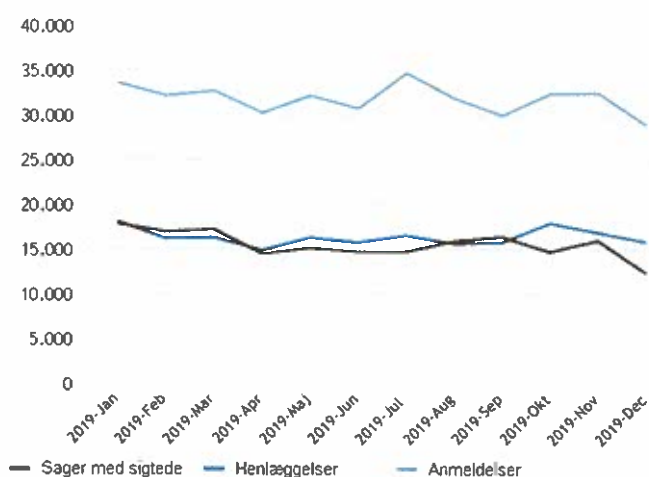
Det kan oplyses, at det har været nødvendigt at tilpasse registreringen af underretningen, så kredsen hele tiden kan følge de relevante sager, som de skal underrette i. Derfor anvendes disse dispositions-koder også til at registrere, hvis der ikke er en relevant forurettet at underrette. Det kan eksempelvis være i tilfælde, hvor der er afsagt trusler, der ikke er personhenførbare (for eksempel mod politiet mere generelt), hvor forurettede ikke kan identificeres (typisk sager om børneporno) eller i sager, hvor forurettede er død, og der ikke er relevante pårørende at underrette. Politikredsene har registreret, at der ikke er en relevant forurettet at underrette 403 gange i perioden 5. november – 31. december 2019. De regionale statsadvokaters tilsyn med underretningspligten vil indebære et tilsyn med, at der bliver underrettet i de rigtige sager – herunder om der er en relevant forurettet at underrette.

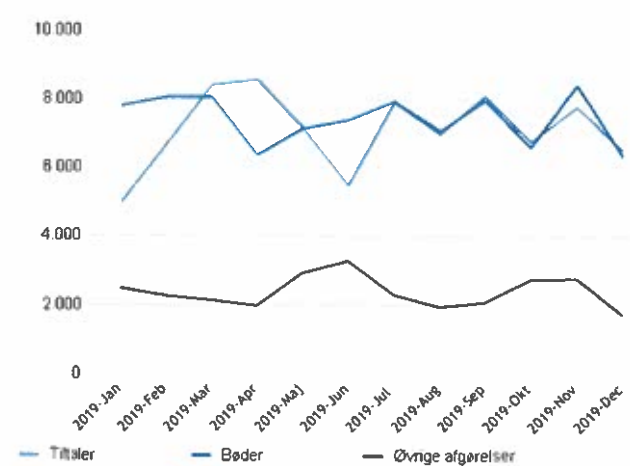
Opgørelse af udviklingen i anden kriminalitet

Prioriteringen af sager om personfarlig kriminalitet vil få betydning for behandlingen af andre straffesager. Dette er særligt tilfældet i anklagemyndigheden, hvor ressourcesituationen ikke giver mulighed for at behandle flere sager, men alene prioritere ressourcerne til forskellige typer af sager. Der blev i forbindelse med finansloven for 2020 afsat 50 mio. kr. yderligere til anklagemyndigheden. Også i den anledning følger Rigspolitiet og Rigsadvokaten løbende den generelle kriminalitetsudvikling. Figur 3 og 4 viser udviklingen i behandlingen af henholdsvis anmeldelser, sigtelser og henlæggelser (figur 3) samt tiltaler, øvrige afgørelser og bøder (figur 4) i 2019 fordelt på måneder. Figureerne omfatter al kriminalitet bortset fra personfarlig kriminalitet og færdselssager, da antallet af færdselssager fylder meget antalsmæssigt sammenlignet med de resterende straffesager.

Figur 3: Anmeldelser, henlæggelser og sigtelser i 2019 fordelt på måneder – al anden kriminalitet ekskl. Færdsel

Figur 4: Tiltaler, bøder og øvrige afgørelser i 2019 fordelt på måneder – al anden kriminalitet ekskl. Færdsel

Note:

Figur 3 omfatter anmeldelser, sigtelser og henlæggelser opgjort som antal sager, og figur 4 omfatter tiltaler, øvrige afgørelser og bøder opgjort som antal forhold. En sag svarer til et journalnummer i POLSAS, og et forhold svarer til en person sigtet på en sag. Der kan være flere personer sigtet i en sag/flere forhold i en sag. Data er opgjort dynamisk, hvorfor efteropdateringer af sagerne i POLSAS kan påvirke antallet af sager og forhold bagud i tid. Figurerne kan således ændre sig for de enkelte måneder som følge af efteropdateringer af sagerne i POLSAS. Data er fra den 2. januar 2020.

